

Zofia Roguska

Związanie organów administracji aktami prawa miękkiego UE. Analiza porównawcza na tle rozwiązań niemieckich ze szczególnym uwzględnieniem polityki klimatycznej UE

Przedmiotem rozprawy jest wpływ, jaki prawo miękkie UE oraz działalność regulacyjna unijnej egzekutywy wywiera na praktykę funkcjonowania polskiej administracji publicznej. W pracy przeanalizowano ewolucję pojęcia prawa miękkiego od prawa międzynarodowego publicznego poprzez instytucjonalizację tej koncepcji na poziomie Unii Europejskiej, kończąc na przedstawieniu znaczenia aktów *soft law* wewnątrz krajowego porządku prawnego. Analiza została osadzona w szerokim doktrynalnym kontekście koncepcji odnoszących się do dozwolonego zakresu działalności regulacyjnej egzekutywy zarówno na poziomie unijnym, jak i krajowym. W odniesieniu do stanowisk krajowych w rozprawie przedstawiono i porównano poglądy polskiej i niemieckiej doktryny prawa publicznego. W odniesieniu do poziomu unijnego w pracy przeanalizowane zostały prawne i polityczne uwarunkowania stojące za szczególnie częstym wykorzystywaniem nietypowych aktów regulacyjnych egzekutywy w obszarze ochrony środowiska i klimatu. Na tle rozważań doktrynalnych w rozprawie dokonano analizy praktycznego podejścia krajowych organów administracji względem aktów prawa miękkiego skierowanych do państw członkowskich przez Komisję Europejską. Obszarem poddanym badaniu było podejście polskich i niemieckich organów administracji do zaleceń wydanych na mocy przepisów prawa UE w obszarze ochrony klimatu (rozporządzenie 2018/1999 ws. zarządzania unią energetyczną i działaniami w dziedzinie klimatu). Przeprowadzona analiza wykazała istotne odmienności między oboma państwami w podejściu do aktów prawa miękkiego UE. Wyraźnie widoczna jest tendencja do traktowania unijnego *soft law* analogicznie do wypowiedzi regulacyjnych organów krajowej władzy wykonawczej – niezależnie od statusu prawa miękkiego na gruncie prawa europejskiego. Na podstawie tak określonego praktycznego miejsca prawa miękkiego w krajowych systemach prawnych Polski i Niemiec, w dalszej części pracy podjęto próbę teoretycznego ujęcia aktów prawa miękkiego UE w krajowych systemach źródeł prawa administracyjnego. Porównanie stanowisk przedstawicieli niemieckiej i polskiej nauki prawa umożliwiło sformułowanie szeregu wniosków dla polskiej doktryny i praktyki prawa administracyjnego. W szczególności dotyczą one konieczności podjęcia dalszych prac badawczych nad konsekwencjami multicentryczności systemu prawnego dla multicentryczności krajowego systemu źródeł prawa.

